

SZAKMAI BESZÁMOLÓ 2024. első félévről

SZENVEDÉLYBETEG-ELLÁTÓ MUNKACSOPORT

1. Munkacsoport által szervezett szakmai műhelyk/rendezvények

A Szenvedélybeteg- ellátó Munkacsoport 2024. első félévében három szakmai műhelyt szervezett. Minden igyekezetünkkel azon voltunk, hogy a programjainkra ellátogató kollégáinknak színvonalas, tartalmas és hasznos információkat adjunk át. Éppen ezért témáink és előadóink a szenvedélybeteg kliensek segítésének rendkívül színes palettáját mutatták be nekünk. Rendezvényeinken nemcsak frontális előadásokat hallgattunk, hanem igyekeztünk minél interaktívabbá tenni az eseményeket szakértőink által vezetett kérdező csoportok és kiscsoportos tudásmegosztás formájában.

- I. 2024.04.08. A tanult sors- A negatív gyermekkori élmények hatása a szenvedélybetegség kialakulásában

Előadó: Dr. Makara Mihály- hepatológus, belgyógyász, a Szent László Kórház főorvosa, Egyesület a Gyermek Egészséges Lelki Világáért (EGyELV) elnöke

Résztevők száma: 25 fő (12 intézményből)

Nagyon vártuk a BUSZSZH Szenvedélybeteg-ellátó Munkacsoportja áprilisi szakmai műhelyét, hiszen Dr. Makara Mihály (hepatológus, belgyógyász, a Szent László Kórház főorvosa, Egyesület a Gyermek Egészséges Lelki Világáért vezetője) érkezett hozzánk. „Tanult sors” című előadásában a negatív gyermekkori élmények lelki és testi egészségre, szenvedélybetegségekre gyakorolt hatásairól számolt be az egybegyűlteknél, valamint ismertette azokat az evidencia alapú kutatásokat, melyek igazolhatják a fent említett összefüggéseket.

Összefoglalásként elmondható, hogy az ACE-ek (negatív gyermekkori élmények) gyakoriak és az addikciók széles spektrumáért felelősek. A kialakult betegségek lelki hátterének kezelése is alapvető fontosságú. A megelőzés a cél, a pszichológiai támogatás pedig csökkenti a továbbadás esélyét, és így hozzájárul a megelőzéshez is.

A szakemberek szerepe kulcsfontosságú a megelőzésben: az elsődleges prevenció szintjén, már a gyermekvállalás előtt fontos edukálni a szülőket az együttélés és a gyermeknevelés során felmerülő helyzetek megfelelő kezeléséről. Másodlagos prevenció szintjén pedig minél hamarabb észre kell venni az esetleges nehézségeket, illetve időben, hatékonyan beavatkozni, és hozzásegíteni a családokat a megfelelő terápiás ellátáshoz, hogy elkerülhető legyen a problémák eszkalációja. A családokkal valamilyen módon kapcsolatban álló szereplők, például szociális területen dolgozó vendégeink komoly befolyással lehetnek az említett folyamatokra.

II. 2024.04.29.- Szenvedélybeteg anyák és gyermekeik helyzete

BUSZSZH Szenvedélybeteg-Ellátó Munkacsoportja, valamint Gyermekek Átmeneti Otthona Munkacsoportja közös szakmai műhelyre invitálták a területen dolgozó budapesti kollégákat. A délelőtti központi témája sok látogatót vonzott, akik közül többen régi ismerősként üdvözölhették egymást.

Előadók:

Széplaki Zsolt (*MRE KIMM Drográpiás Otthona programvezető*) Szenvedélybeteg anyák rehabilitációja Kanadában

Katona Andrea, Katona Enikő (Fészek az Örökbefogadókért és Örökbefogadottakért Alapítvány)

Részvevők száma: 29 fő (16 intézmény)

Kollégáink a Magyar Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Drográpiás Otthonából 2022 őszén 3 hetet tölthettek Kanadában, hogy még behatóbban megismerjék a Ráckeresztúron is alkalmazott Portage-modellt. Kanadában nemcsak felnőtteknek, serdülőknek és kettős diagnózisú szenvedélybetegeknek nyújtanak komplex segítséget, de különös figyelmet fordítanak az állapotos nők és kisgyermekes anyák támogatására is. Széplaki Zsolt kollégánk az ott szerzett tapasztalatai alapján mutatta be a Portage-Modellt az egybegyűlteknél.

Katona Andrea és Enikő, anya-lánya páros évek óta vezeti a Fészek az Örökbefogadókért és Örökbefogadottakért Alapítványt, melynek égisze alatt részt vesznek nyílt örökbefogadások közvetítésének előkészítésében, utánkövetést végeznek, gondozzák a várandós nőket, tájékoztatják és segítik őket az orvosi ellátás elérésében, ügyintézésben, valamint érdekvépviseleti lehetőséget biztosítanak. A Fészek Alapítvány munkatársait az ország bármely pontjáról lehet keresni, szerteágazó kapcsolataik révén szakszerű és komplex segítséget tudnak nyújtani a szükségben lévőknek. Előadóink szenvedélybeteg kliensekkel folytatott munkájukról is beszámoltak nekünk, és hasznos információkat adtak át.

A szakmai műhely látogatóit lelkileg erősen megmozgatták az előadások. A hazai szakemberek számára nagy segítség, hogy külföldön már jól működő módszereket ismerhetnek meg, és olyan hazai szervezetekkel kerülhetnek kapcsolatba, melyekkel hatékonyan tudnak együtt dolgozni.

III. 2024.05.13.- Prostitúció, szenvedélybetegség, hajléktalanság- szociális munka a peremterületeken

Előadók:

De Coll Ágnes – Baptista Szeretetszolgálat Emberkereskedelem Elleni Programjának vezetője

Üdvhadsereg munkatársai: Marosi Csilla és Gergely-Tar Enikő

Részvevők száma: 46 fő (29 intézmény)

Májusi szakmai napunkat a Hajléktalanellátó Munkacsoporttal közösen szerveztük, mivel tapasztalataink alapján a két terület között számos összefüggés van, ugyanakkor az együttműködés, a kliensutak kialakításán folyamatosan dolgozunk.

Az előadásokon olyan szakemberek szólaltak meg, akik aktív terepmunkát végeznek halmozottan hátrányos helyzetű személyekkel, akik mind a prostitúció, mind a szenvedélybetegség kapcsán érintettek. De Coll Ágnes az emberkereskedelem elleni tevékenységéről beszélt nekünk és bemutatta a védett házak munkáját, míg az Üdvhadsereg kollégái a prostituáltakkal végzett utcai segítő tevékenységüket mutatták be a kollégáknak. A jelenleg is kiszolgáltatott, kizsákmányolt helyzetben élő emberekkel végzett munka során az alacsonyküszöbű ellátásnak és a megoldást kínáló ellátásoknak is óriási szerepe van.

A program második felében a résztvevőket csoportokra osztottuk és előre összeállított kérdések mentén osztottuk meg egymással tapasztalatainkat, aggályainkat, kérdéseinket az előadásokban felvezetett témák kapcsán. Minden kiscsoportnak két vezetője volt, akik a szociális ellátások különböző területein tevékenykednek, ezáltal komplex módon tudtak reagálni a felmerült kérdésekre.

2. A munkacsoportokon túl nyújtott szakmai segítség szociális szolgáltatásoknak és a fenntartóknak.

Telefonos megkeresések érkeztek szakmai témájú kérdésekkel, továbbá e-mailen tettek fel kérdéseket, melyre válaszadás történt.

3. Új szakmai módszerek megismertetése

Két workshopunkon a Hajléktalan-Ellátó Munkacsoport és a Gyermek Átmeneti Otthona Munkacsoport képviselőinek hasznos információkkal segítettünk a kollégákat a szenvedélybeteg hajléktalan kliensek ellátásával kapcsolatos kérdések átbeszélésével, illetve a szerhasználó anyákkal és gyermekeikkel folytatható munkáról:

- ACE fogalma és fontossága: intézményeinkbe rendszerint sokszorosán traumatizált kliensek kerülnek. Gyermekkori traumáik hatással vannak a személyiségükre, működés módjukra, fontos, hogy a kollégák tisztában legyenek ezekkel a sajátosságokkal, hogy megfelelően tudják kezelni a felmerülő helyzeteket, így elkerülve az újratraumatizálódás veszélyét.
- Portage-módszer: a külföldön már jól működő, kifejezetten szenvedélybeteg anyáknak segítő modellt ismertettük meg az érdeklődőkkel.
- A meghívott előadók olyan szervezeteket mutattak be kollégáinknak, melyekkel a jövőben hatékonyan tudnak együttműködni a munkájuk során.

4. Tájékoztatás az érdeklődő ellátást igénybe vevő személyek számára, a szociális ellátás igénybevételének feltételeiről, az eljárásrendről

A beérkező e-mailes, esetleges telefonos megkeresések kapcsán minden esetben tájékoztatjuk az érdeklődőket az ellátási formákról, intézmények elérhetőségéről.

5. Az országos módszertani munkacsoportok munkájában való részvétel

Az országos Szenvedélybeteg-Ellátó Munkacsoportban a 2023. évben elkészült egy Szakmatámogatási Kiadvány, melynek összeállítása során a munkacsoport tagjai aktívan együttműködtek egymással és más budapesti szervezetekkel. Az idei évben a szoros együttműködés folytatódik, különös figyelmet fordítunk a támogatott lakhatás rendszerére. Egymás intézményeit látogatjuk sorra, ezáltal alaposabban megismerhetjük az egyes helyszíneken folyó munkát, és hasznos tapasztalatokkal gazdagodhatunk. Így a találkozónk nagy része személyesen történik, és komoly időbeli elköteleződést kíván. Az első megállónk Ráckeresztúr volt, ahol a munkacsoport tagjai megnézhették a támogatott lakhatásban és a terápiás otthonokban folyó munkát. Következő helyszíneink Eger és Székesfehérvár lesznek.

6. Kapcsolattartás a területi szolgáltatókkal, szervezetekkel, hivatalokkal.

A Főváros területén működő szenvedélybeteg-ellátó intézmények munkatársait rendszeresen e-mailen tájékoztatjuk a szakmai napok témáiról, az elhangzott előadások prezentációit e-mailen továbbítjuk a résztvevők számára. Frissítjük a levelezési listáinkon szereplő elérhetőségeket és telefonon felvesszük a kapcsolatot a fővárosi szenvedélybeteg-ellátók intézményvezetőivel, hogy együttműködésünket szorosabbra fűzzük és ezáltal is népszűrítjük szakmai programjainkat.

Széplaki Zsolt 2024. május 27 -én részt vett a Budapesti Kábítószer Egyeztető Fórum (BKEF) Ártalomeszkentő Munkacsoportja műhelybeszélgetésén a BUSZSZH képviselőjeként. A találkozó témája a szerhasználó hajléktalan emberek ellátáshoz való hozzáférése volt. Az alacsonyküszöbű ellátások gyakorlati tapasztalatait bemutató kutatás mellett, a működésről is egyeztetünk. A megbeszélések ősszel folytatódnak.

Budapest, 2024. 07. 27.

Dizseri-Horváth Réka
szenvedélybeteg-ellátó munkacsoport vezető
pszichológus